

Spondylodese

Vastzetten van de wervels door de orthopedisch chirurg

U krijgt binnenkort een operatie aan uw rug: een Spondylodese. In deze informatie leest u over de voorbereiding op de operatie, de operatie zelf en de nabehandeling, zoals deze met u besproken is. Lees de informatie goed door en bewaar het, zodat u het nog eens kunt lezen. Ook krijgt u de folder "Opname en verblijf in het Spaarne Gasthuis". Na de operatie blijft u drie dagen in het ziekenhuis.

Wat is spondylodese?

Spondylodese betekent het vastzetten van 2 of meer wervels aan elkaar. Er zijn een aantal redenen waarom een spondylodese gedaan wordt. De belangrijkste reden is een instabiele rug. Dit kan ontstaan zijn door:

- slijtage of ouder worden
- veranderingen in de wervels
- gebroken wervels

De problemen hierbij zijn:

- het minder soepel worden van de tussenwervelschijf
- het dikker worden van de banden van de rug

Hierdoor wordt het wervelkanaal smaller, maar ook kan er meer beweging ontstaan tussen de wervels onderling. De wervels kunnen dan afglijden ten opzichte van elkaar. Hierdoor ontstaat pijn, maar ook verlies van functie van de zenuwen die tussen de wervels doorlopen. Zoals een dof gevoel of krachtverlies in de benen.

Bericht van opname

Soms wordt de datum van de opname direct met u afgesproken. In andere gevallen wordt u op een wachtlijst geplaatst. Dan wordt u een aantal weken voor de opname gebeld door de poli orthopedie.

Hoe bereidt u zich voor op de operatie?

Polikliniek anesthesiologie

Voor uw operatie bezoekt u de polikliniek anesthesiologie. Op de polikliniek van uw specialist wordt de afspraak voor u gemaakt. U heeft daar een gesprek met een anesthesioloog of een medewerker preoperatieve screening. U krijgt een vragenlijst over uw gezondheid en we vragen naar eerdere operaties, uw medicijnen en of u allergisch bent. Ook krijgt u een lichamelijk onderzoek. De medewerker vertelt u over de vormen van verdoving die bij deze operatie mogelijk zijn. Samen bepaalt u welke soort verdoving u kiest. Ook krijgt u te horen wat u wel en niet mag eten en drinken vóór de operatie. Alle informatie krijgt u op papier mee. Lees de informatie goed door en volg de aanwijzingen goed op.

Poli anesthesiologie: maandag t/m vrijdag 8.00 – 16.30 uur (023) 224 0165

Bloedverdunnende medicijnen

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Bepaalde bloed verdunnende medicijnen moeten voor de operatie gestopt worden.

- Gebruikt u Ascal? Overleg dan met uw behandelend arts wanneer dit gestopt moet worden.
- Gebruikt u Marcoumar, acenocoumarol of andere trombosedienst medicijnen? Overleg dan met uw behandelend arts wanneer dit gestopt moet worden.

De dag van de opname

- U wordt opgenomen op de dag van de operatie. U komt nuchter naar het ziekenhuis, dat wil zeggen dat u niet meer mag eten en drinken vanaf het tijdstip dat de anesthesioloog met u heeft afgesproken.
- Gebruikt u medicijnen? Neemt u deze dan in originele verpakking, samen met een actueel overzicht van uw medicijnen, mee naar het ziekenhuis.
- De verpleegkundige heeft met u een kort opnamegesprek, waarin besproken wordt wat u de komende periode te wachten staat.
- Woont u alleen en is het niet mogelijk om na de operatie naar u eigen huis te gaan, dan moet u dit met de verpleegkundige bespreken. De zorgbemiddelaar of het medisch maatschappelijk werk neemt dan contact met u op. Deze kan tijdig thuiszorg of een kortdurende revalidatieplaats regelen.
- Uw bloeddruk, pols en temperatuur worden gemeten. Ook vraagt de verpleegkundige wie uw 2 contactpersonen zijn, welke medicijnen u gebruikt en of u overgevoelig bent voor iets.
- De verpleegkundige weet hoe laat u ongeveer aan de beurt bent. U krijgt operatiekleding aan. U krijgt medicijnen als voorbereiding op de operatie. Vlak voor de operatie wordt u naar de operatieafdeling gebracht.
- U krijgt een infuus. Dit is een naald in een bloedvat van uw arm met hieraan een systeem waardoor u medicijnen, vocht en het narcosemiddel krijgt. Ook krijgt u een slangetje in de blaas (katheter) om de urine af te voeren.
- De anesthesioloog geeft u de verdoving die met u besproken is. Ook krijgt u bewakingsapparatuur aangesloten om uw bloeddruk, hartfunctie en ademhaling tijdens de operatie goed te controleren.

De operatie

- Een lumbale spondylodese is een operatie waarbij de lendenwervels (onderrug) aan elkaar vast worden gezet.
- De operatie gebeurt meestal aan de kant van uw rug.
- De orthopedisch chirurg legt donorbot bij de wervels en zet daarna de wervels aan elkaar met titanium fixatiemateriaal. Er worden soms kooitjes van titanium gevuld met bot tussen de wervels geplaatst om ze nog beter vast te laten groeien.
- In sommige gevallen kan een spondylodese operatie ook via de buik gedaan worden. De buikinhoud wordt dan opzij gehouden en een titanium kooitje gevuld met bot wordt tussen de wervels geplaatst en met een plaat stevig vastgezet. Het bot dat hiervoor gebruikt wordt komt uit uw bekkenkam.
- Soms is het nodig om de wervels ook nog van achteren vast te zetten met titanium fixatiemateriaal. U wordt dan tijdens de operatie omgedraaid, zonder dat u wakker wordt.

Na de operatie

Na de operatie wordt u wakker in de uitslaapkamer (verkoeverkamer). Zodra u voldoende wakker bent en uw toestand het toelaat, komt de verpleegkundige u weer ophalen en brengt u terug naar de verpleegafdeling.

De verpleegkundige controleert regelmatig uw pols en bloeddruk en de werking van uw benen. De wond op uw rug kan nog nabloeden. Daarom ligt u de eerste twee uur na de operatie op uw rug. Door de zwaartekracht van uw lichaam, zorgt dit voor natuurlijke druk. Na twee uur mag u met hulp van de verpleegkundige op uw zij draaien.

Wonddrain

Ook heeft u een drain in het wondgebied. Dit is een klein slangetje in de wond, met aan het uiteinde een opvangsysteem voor het wondvocht. Deze wordt de volgende ochtend verwijderd.

Pijnstilling

Wanneer u de pijn voelt opkomen, is het belangrijk om op tijd medicijnen tegen de pijn te vragen. Dit kunnen tabletten of een injectie zijn. Ook start u met medicijnen (via injecties in de buikhuid) om trombose te voorkomen.

De dag na de operatie

De eerste dag na de operatie verwijdert de verpleegkundige het slangetje uit uw blaas. Deze dag wordt ook het infuus verwijderd. Er wordt een röntgenfoto van u rug gemaakt. Hiervoor moet u wel lang genoeg kunnen staan. Het is niet erg als dit de eerste dag niet lukt. In de middag mag u uit bed. U doet dit zelfstandig, maar de eerste keer wel onder toezicht van de fysiotherapeut.

Complicaties

- **Liquor lekkage (hersenvocht).** Tijdens de operatie van een sterk beknelde zenuw kan er een gaatje in de durale zak ontstaan. Dit is een van de lagen van het hersenvlies en wervelkanaalvlies. Hierdoor kan liquor gaan lekken. Wanneer dit gebeurt heeft u 48 uur platte bedrust.
- **Uitvalsverschijnselen (verlamming, gevoelsverlies).** Dit kan ontstaan tijdens de operatie door het bewegen van de zenuwwortels. U merkt dit in de voet of het onderbeen.
- **Nabloeding** in het operatiegebied (zeldzaam).
- **Wondinfectie** in het operatiegebied.

- **Trombose en longembolie.** Omdat u tijdens en vlak na de operatie veel stil ligt in bed en dus minder beweegt, kan er een verstopping van een bloedvat in het been (trombose) ontstaan. Trombose is herkenbaar aan een dikke en pijnlijke kuit. Wanneer dit niet behandeld wordt, kan er een stolsel naar de longvaten of hersenvaten schieten. Dit kan zeer ernstige gevolgen hebben. Om trombose en longembolie te voorkomen krijgt u tijdens uw opname dagelijks een injectie met fraxiparine. Dit is een bloedverdunnend medicijn.
- Ondanks zorgvuldig opereren en veel ervaring zijn dit soort complicaties niet volledig te vermijden, maar komen gelukkig weinig voor.

Afspraken bij het naar huis gaan

De 3e of 4e dag na de operatie mag u naar huis. U krijgt een afspraak mee voor over 6 weken. Bij deze afspraak krijgt u een verwijzing voor de fysiotherapeut mee. De hechtingen in de wond lossen vanzelf op.

Leefregels voor de eerste 3 maanden na de operatie

U mag niet:

- zwaarder dan 10 kg dragen of tillen
- diep voorover bukken
- op de buik slapen
- huishoudelijke activiteiten doen zoals: stofzuigen, bed opmaken, ramen wassen
- fietsen of bromfiets rijden en sporten mag pas weer na 9 maanden

U mag wel:

- wandelen
- zelf oefenen, alleen de oefeningen die u van de fysiotherapeut in het ziekenhuis geleerd hebt
- bij iets oprapen, door de knieën gaan met een rechte rug
- werken, als dit fysiek licht en afwisselend is

Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Heeft u na het gesprek met uw arts en het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan gerust. U kunt ook met uw vragen terecht bij de orthopedisch verpleegkundige tijdens het verpleegkundige spreekuur op de polikliniek orthopedie. Schrijf uw vragen van tevoren op zodat u niets vergeet. Ook thuis na uw opname kunt u uw vragen telefonisch stellen aan de orthopedisch verpleegkundige of aan de verpleegkundig specialist orthopedie.

- **Voor algemene vragen, afspraak maken of verzetten, recepten of verwijsbriefjes of de verpleegkundig specialist belt u met de polikliniek orthopedie:**
(023) 224 0130
- **Vragen aan de verpleegkundig specialisten orthopedie:**
  - kunt via email stellen: NP-orthopedie@spaarneziekenhuis.nl
  - u kunt ook een telefonische afspraak maken met de verpleegkundig specialist. U maakt deze afspraak via de polikliniek orthopedie. De verpleegkundig specialist belt u dan terug.
- **Heeft u vragen over uw verzorging en verpleging?**

Bel dan met de orthopedisch verpleegkundige.

U kunt hen bellen tijdens het telefonisch spreekuur

(023) 224 6491

- maandag van 13.00 – 13.30 uur
- dinsdag van 13.00 – 14.00 uur
- woensdag van 10.00 – 12.00 uur

• **Heeft u na uw behandeling een dringend probleem in de avond of nacht?**

Belt u dan met de afdeling spoedeisende hulp

(023) 224 6880

Aanvullende informatie:

- www.spaarnegasthuis.nl
- www.orthopeden.org, website van de Nederlandse Orthopedische Vereniging (NOV)
- www.zorgvoorbeweging.nl
- www.dutchspinesociety.nl, website van de Nederlandse Neurochirurgie en Orthopedische vereniging

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl